

آسمان توں کھٹے پھل

آسمان توں کھت پھل

آسمان توں کھٹے پھل

شعری مجموعہ (سرائیکی)

آسمان توں کھٹے پھل

عبد اللہ نیدانی

یکے از مطبوعات دامان آرٹ کو نسل، ڈیرہ اسماعیل خان صوبہ سرحد (پاکستان)
 (سکے حقوق لکھاری دے ناویں تحفظ ہن)

کتاب دا نام	اسماں توں لئے پہل
شاعر	عبداللہ یزدانی
ناشر	دامان آرٹ کو نسل، ڈیرہ اسماعیل خان
زیر سرستی	جناب سید مظہر علی شاہ صاحب کمشٹ ڈیرہ اسماعیل خان ڈوریٹن، صوبہ سرحد (پاکستان)
اشعاعت	صدر دامان آرٹ کو نسل، ڈیرہ اسماعیل خان پہلی وار
سن اشعاعت	مارچ ۱۹۹۹ء
کتابت	محمد اسلم، امین کمپیوٹر ز ۲۲ باڑہ مارکیٹ ڈیرہ اسماعیل خان
صفحے	۱۶۰
تعداد	۵۰۰
سرورق	محمد عمر، شوکت آرٹ پریس، ڈیرہ اسماعیل خان
چھاپن والے	شوکت آرٹ پریس، اندرون ڈاہمند شاپنگ سنٹر مسلم بازار، ڈیرہ اسماعیل خان فون نمبر ۸۱۰۰۸۱۰۰
تعاون	چشمہ شوگر ملٹریڈ، ڈیرہ اسماعیل خان، صوبہ سرحد (پاکستان)
مل	۸۰ روپے
ملن دا پتہ	گلف سیشنز، بک سلیزر، بازار توبانوالہ، ڈیرہ اسماعیل خان

انتساب

اپنے سوہنے وطن دی تاریخ، تندیب ثافت تے شعرو ادب نال بھوں
ڈڈ نگھیاں مجتاں رکھن والے اتے (دامان) دے مکتے تے تے ریسیاں کوں
اپنے پیار تے خلوص دی شہنم نال سیراب کرਨ والے بھوں آچے، مجھے، ہر
دلعزیز دانشور تے خن پور سید مظہر علی شاہ سیں (صدر دامان آرٹ کونسل
ڈیرہ تے کمشنز ڈیرہ اسماعیل خان ڈویژن) دے نانویں جنہاں دی مریانی تے
شفقت نال میدا پسلا شعری مجموعہ چھپ کے منتظر عام تے آگئے
اللہ سوہنا ہر پڑعچ انماں کوں سفر خرواتے سرفراز فرماؤے (آمیں)
کتاب دی اشاعت دے سلسلے عچ چشمہ شوگر ملزمینڈ ڈیرہ اسماعیل خان
دے تعاون داوی میں بھوں شکر گزار ہاں
(عبداللہ یزدانی)

پہلا حرف

شاعری بہوں اوکھا تے تخلیقی عمل ہے ایہ انسان دے اندر دے جذیاب
دے خوبصورت اظہار دا ناں ہے۔ او گا ٹھیں جیہڑا عام انسان لوکاں کوں ڈسٹنٹ
تے قادر نہیں انہاں کوں شاعر لفظاں دے سوہنٹے تے دلکش موتیاں وچہ پرو
کے ملا دی صورت عج پیش کرڈیندے۔

اردو یا فارسی والگوں ساڑی علاقائی زباناں وچ وی بہوں مٹھاس تے
دلکشی پاتی ویندی ہے۔ میں پشور دے نامور تے معتبر شاعر مرزا محمود سرحدی
تے طا خان دے کلام کنوں بہوں متاثر ہاں۔ کیوں جو او سبجیدہ کلام دے نال
نال مزاحیہ انداز وچ وی لکھ دے ہئن تے لوکاں کو کھلوا ڈیندے ہیں۔ سیس
عبداللہ یزدانی ڈیرے دے بزرگ تے وڈے شاعر انداز وچ گئے ویندناں۔ ایہ اردو
تے سرائیکی ڈونہماں زباناں وچ لکھدن انھاں دے کلام وچ وی مزاح داعصر
بہوں پاتا ویندے۔ ایں دیلھے انہاں دا سرائیکی کلام چھاپ کے تساڑی
خدمت عج پیش کرڻ دی سعادت حاصل پئے کریںدے ہیں
امید ہے کہ ایہ کلام بہوں پسند کیتا ویسی

سید مظہر علی شاہ

کمشنر ڈیرہ اسماعیل خان ڈویژن
صدر دامان آرٹس کونسل ڈیرہ

مسنجان

اصل نام میدا عبد اللہ خان ہیے تے قلمی نام عبد اللہ یزدانی۔ تخت
و گھیں دا گوشہ گیر فقیر ہاں۔ مکملہ ٹیلی فون ۶۴۷ فون سپروائزر پر جاں۔
تیرا نو سال پنے تھیندن پہنچن تے ہاں۔ اردو، سرائیکی ڈونیاں زباناں ویچ ہر
صنف تھن ۶۴۷ خاصہ فرمائی جاری بتتے۔ غزالاں اتنے قطعات لکھن ۶۴۷ دے
پاسے رجحان زیادے۔ کہیں اخبار یا ادبی رسالے ویچ تساں میکوں پڑھاوی
ہوی۔ ریڈیو تے وی شٹا ہوی آتے اُو وی تے وی ڈھٹھا ہوی۔ میدی
شاعری دی گمراں اتنی بننے بھتی اپنے پیارے وطن پاکستان دی۔ لیکن ہن
تاکیں میدی کوئی کتاب نامی چھپی۔ ”آسمان توں تھے چھل“ میدا پسدا
شعری مجموعہ بننے۔ میدی ایہ خوش نسبتی ہے جو میدی کوئی کتاب تاں
چھپ گئی ہے۔ درنہ میں کم وی بہوں سرکندھویں تے ماند رے تھن در
میں موجود ہن نیزے سکتی شرت دے حیصال آتے گلہ نجھے اولی
رکیساں دی سید زوری دی وجہ توں۔ زمانے دی ناقدری دا شکار ہن۔
درخواست گزار ہاں جو میدی ایس کتاب دے ہارے تسان اپنی رائے

میکوں ضرور ڈیسو

بہوں مہماں

عبداللہ یزدانی

سونمارہ پنساری سٹریٹ،

ڈیرہ اسماعیل خان

۱۲ مارچ ۱۹۹۹ء

پہلی گاہ

انسان دی شناخت او ندی تہذیب و ثقافت وچ ہے۔ تہذیب و ثقافت دا بغاڈا جزو اوں خطيہ دی بولی ہے۔ انویں تاں ساکون آپنے وطن دی ہر بولی نال پیار ہ بھلا سرائیگی تاں ساؤء ماء بولی ہ۔ تے اے او زبان ہے جیسی انسان ماء دی بھولی، بد جستے تے پینځے وچہ سکدے ۽

سرائیگی ساڑی و سیب دی صدیاں پرانی زبان ہ۔ نال کہ کہیں ہئی زبان دا لجھ، سرائیگی زبان اتنی مٹھی، سوہنڑی تے دل وچ لے ونجھن آئی زبان ہ۔ جو آپشیاں دے علاوه دنیا دے مختلف دانشوراں تے زباناں دے ماہرین نے ایں زبان دی تاریخ تے کم کیتا ہ۔ تے کتاباں لکھن جیندے وچ مغربی مفکر ڈاکٹر جیو کس (Dr. Jukus) تے ڈاکٹر گر "سن دیاں کتاباں

شامل ہن

ملک دی ایں تدبیم تے فصیح زبان دی ترویج و ترقی واسطے ہوں ساریاں جھائیاں تے کم کیتا ویندا پیا ہ۔ اگرچہ ساؤء ڈیرہ امامیل خان وچ ہوں تکڑے تکڑے لکھاری تے شاعر ہن جیسی ہے سرائیگی وچ نزیبا شاعری کریدے راہنمن لیکن میے پاء دی کی دی وجہ توں اور آپریاں تحریراں یا شاعری چھپوا نہیں سنگدے۔ صرف ڈو چار شاعرائی نے آپریاں سرائیگی کلام چھپوا یا ہے۔ اس ضمن وچ اسماں ڈیرہ امامیل خان دے کشترتے دامان آرٹس کونسل دے صدر سیں سید مظفر علی شاہ صاحب دے شکر گزار ہیں کہ انہاں ہرویلے تے ہر مقام تے سرائیگی لکھاریاں دی حوصلہ افزائی تے سکر بدھائی ہے۔ انہاں دی کوششاں نال جڈاں دامان آرٹس کونسل دے زیر انتظام کہک کتاب "دامان رخن" چھپی جیندے وچہ ڈیرہ نال تعلق رکھن آئے اردو، پشتو سرائیگی، شاعرائی دے کلام دا انتخاب چھپا۔ ایویں اٹھاوی (28) سرائیگی شاعرائی کو اول کتاب وچہ شامل کیتا گیا۔ سین مظفر علی شاہ صاحب خود بہترین لکھاری تے ہوں پڑھے لکھے

ہوئے انسان ہن تے ایں زیال نال محبت رکھنے ہن۔ انہاں دی سرماںی تے چنگائی
ہے کہ انہاں نے ساؤے و سیب دے بزرگ تے مقبول سراینگی شاعر جناب عبداللہ
بیزادانی دے مجموعہ کلام کوں چھاپن وا انتظام کیتا، تے سزا مان و دھایا۔ یقیناً ”انہاں
دی اے کوشش نہ صرف ساؤے و اسٹے بھوں وڈی ہے، بلکہ سراینگی دے فروغ وچہ
وی انہاں وا بہتر کردار سمجھا فسی کیوں جو او ساؤی ماء بولی وچہ شاعری کرن آلیاں دے
بانہ سبیلی ہن۔

پروفیسر زاداکت علی عمرانی
جزل سکریزی، دامان آرٹس کونسل
ڈیرہ اسماعیل خان

فہرست

○۔ نعت رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم ۱۳

○۔ چو مصرع ۱۴۰-۱۴۲

غزلاء

○۔ بجہاں دا جڈاں میلا ہوئی ۱۰۲

○۔ کیوں ڈیندا ہیں پٹ پلوتے ۱۰۳-۱۰۴

○۔ میڈے سرتے کڑکدی دھپ ۱۰۵

○۔ ہاں عجیج بھردا خبڑوہ گئے ۱۰۶

○۔ سارے چھول او مالی رکھدے ۱۰۷-۱۰۸

○۔ من دا مقصد کیتی بیخاں ۱۰۹

○۔ ڈھول محل منارے منگدے ۱۱۰-۱۱۱

○۔ سوہنا میکیوں بچ ڈسا ۱۱۲-۱۱۳

○۔ گوری دے گل رتے پھل ۱۱۴-۱۱۵

○۔ میکیوں چھوڑ کے ظالم نزویں ۱۱۶-۱۱۷

○۔ اج دی میڈا ایسوا کا ۱۱۸-۱۱۹

○۔ فراق کوں میں وصال سمجھے ۱۲۰-۱۲۱

○۔ اج تاں میڈی سک لاما چا ۱۲۲

۱۲۳	پوئن دی ہم جسی پینداں	○
۱۲۴	درو دیاں سو غاتاں ڈھک ہن	○
۱۲۵-۱۲۶	مردیاں گھٹ زہر دی پی کے	○
۱۲۷-۱۲۸	خنی تال ہے ہاں دی مار ڈیندے	○
۱۲۹-۱۳۰	چھلاں تال ہے یاری میدی	○
۱۳۱	پھل کندیاں تے تل ویندے ہن	○
۱۳۲	قدر اساؤی جاتی کر	○
۱۳۳	حسن دی قیمت کھوئے سکے	○
۱۳۴-۱۳۵	رت ہے سوہنی تے بھانوی آونج	○
۱۳۶	ہے تاں غلان خور تھی ونجے	○
۱۳۷-۱۳۸	اوندی گل تے تل ہے	○

تھماں

۱۳۰-۱۳۲	لو لمان (کشیر دے حوالے تال)	○
۱۳۳-۱۳۴	پھوٹی ڈڑے	○
۱۳۴-۱۳۵	مرد دے سر توں پنکا غائب	○
۱۳۷-۱۳۹	ڈیرہ اسماعیل خان	○

گیت

۱۵۲۔	موسم رنگ رنگیلا آیا	☐
۱۵۳	میڈا سوہناتے نواں گور ماہیا	☐
۱۵۴	اساں عشق دا چکا بھکنا ہے	☐
۱۵۵	پاکستان دیاں مندان گاؤں (تلی نغمہ)	☐
۱۵۶۔۱۵۷	میڈے خواب تھئے سب بچ (تلی نغمہ)	☐

نعت رسول مقبول صلی اللہ علیہ وسلم

مُجذب یاد تینڈی دا جن حچھے حدے پکال تے ستارے بگل ویدن
تینڈے نال دا ورود کریتاں تال میڈے سارے مُکھڑے ٹل ویدن

رکتم فرش زمیں کتھ عرش بریں رکتم قابے قوگیں آؤ آؤئے^۱
میڈا پاک نبی اُتح پنچا ہے، رِحْقَان پر جبریل دے جل ویدن

سب جھولیاں بھر بھر نویدن، رِحْقَان پھروی بن دُر ویدن
بیہڑے آندن این دروازے تے کون آہدے خالی کول ویدن

کوئی بھجج مدینے توں مولا اج بدی اپنے ساونڈ دی
میکیوں بہ بہ سُپیاں دھپاں تے ایویں روز پچھانویں ڈھل ویدن

محبوب خدا دی صورت دا، ہئے کون بیہڑا دیواں نہیں
پھرویدن چوڑہ طبق اُنھا ہیں، ایندی زلف دے گول جن کول ویدن

میڈے لکھ سلام درمود حون اوک پاک نبی تے یزادانی
جیمندو گھن سونفات درمودواں دی جن انس سلک مرسل ویدن

آسمان توں کھٹک پھل

بُرْدَه

چھوریں اج کل چھور ڈسیند
کھمبائیں کھٹھے مور ڈسیند

کندھ آگوں تے کیوں رُسی
آئیے بہوں کمزور ڈسیند

روگ نہ کوئی آؤ لے لگنی
پڑے دی وا دے جھلے لگنی

میکوں ڈاڑھا تاتا ریتی
شیخ یوسف دے کھلے لگنی